

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Агрохімічне картографування ґрунтів»

Освітня програма – Агрономія

Спеціальність – 201 Агрономія

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “11” 09. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Агрохімічне картографування ґрунтів
Викладач (-і)	Турак Олег Юрійович
Контактний телефон викладача	-
E-mail викладача	oleg.turak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год., з них: 16 год. лекційних, 14 год. практичних занять, 60 год. самостійна робота, вид контролю – іспит.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	кожний місяць 2 години
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Агрохімічне картографування ґрунтів» для підготовки фахівців ОР «магістр» за спеціальністю «Агрономія» являє собою спеціальну дисципліну, яка охоплює важливий розділ ґрунтознавства, що вивчає методи польового дослідження ґрунтів і способи складання ґрунтових карт. Найголовнішим завданням ґрунтового картографування є комплексне вивчення ґрунтового покриття окремих ділянок, встановлення зв'язку між ґрунтами і умовами ґрунтоутворення.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: ознайомити студентів з теоретичними основами та методикою проведення агрохімічного картографування ґрунтів, спрямованих на їх практичне використання в різних виробничих цілях.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Знання теорії й методів ґрунтової картографії; ➤ Знання основних закономірностей поширення ґрунтів на земній поверхні; ➤ Знання принципів і методики складання ґрунтових карт різного масштабу та їх призначення, картограм. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Вміння підготувати та проаналізувати картографічну основу для проведення ґрунтової зйомки крупного масштабу; ➤ Вміння провести суцільне ґрунтове обстеження, прив'язати розріз; ➤ Вміння описати ситуацію, діагностувати ґрунт; ➤ Вміння відбирати зразки та запланувати доцільні аналітичні роботи; ➤ Вміння створити авторський оригінал ґрунтової карти та картограми агровиробничих груп ґрунтів; ➤ Вміння написати ґрунтовий нарис, дати рекомендації щодо раціонального використання ґрунтів дослідженої території. 	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу – 3 кредити ECTS, 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	14

лабораторні заняття		-			
самостійна робота		60			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціаль- ність	Курс (рік навчання)		Обов'язковий / вибірковий	
I	201 Агрономія	1 курс ОР «магістр»		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет, мета, задачі агрохімічного картографування. Предмет, мета, задачі агрохімічного картографування ґрунтів. Зв'язок дослідження та картографування ґрунтів із загальним розвитком ґрунтознавства, землеробства, агрохімії та інших наук.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу. 2 год.	0	Згідно розкладу
Тема 2. Картографічні основи територій і картографування ґрунтів. Поняття про карту та план ґрунтів. Масштаби планів і карт, їх характеристика та види. Математичні закони складання карти. Картографічні знаки, їх види, структура та побудова. Характеристика планово-картографічного матеріалу ґрунтових досліджень. Топографічна карта як картографічна основа досліджень і складання плану ґрунтів.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу. 2 год.	0	Згідно розкладу
Тема 3. Основи польових досліджень. Підготовчий період. Рекогносцирувальні дослідження ґрунтів. Технологія дослідження та картографування ґрунтів у полі. Камеральний період ґрунтового обстеження і його зміст.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу. 2 год.	0	Згідно розкладу
Тема 4. Корегування матеріалів дослідження ґрунтів. Етапи коригування ґрунтового покриву. Технологія корегування матеріалів у польових і лабораторних дослідженнях.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу. 2 год.	0	Згідно розкладу

<p>Тема 5. Агрохімічне картографування ґрунтів. Особливості агрохімічного картографування. Етапи проведення агрохімічного картографування ґрунтів. Обстеження земель сільськогосподарського призначення. Обстеження еродованих земель. Створення агрохімічного нарису.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу. 4 год.	0	Згідно розкладу
<p>Тема 6. Розробка та складання картографічного матеріалу агрохімічного дослідження ґрунтів. Розробка та складання картограми вмісту та забезпечення ґрунтів рухомими формами азоту, фосфору та калію.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу. 4 год.	0	Згідно розкладу
<p>Вивчення плану внутрішньогосподарського землекористування з топографічною основою: Ознайомлення з умовними позначеннями на плановій основі, формами рельєфу (використання топографічної основи). Визначення меж розповсюдження ґрунтового покриву території відповідного господарства залежно від факторів ґрунтоутворення.</p>	Практичне заняття	Згідно списку літератури	Отримання практичних навиків. 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Картографо-геодизична основа ґрунтових карт. Ознайомлення з планово-картографічними матеріалами ґрунтових досліджень (землевпорядні плани, топографічні карти, матеріали аеро- та космічних зйомок)</p>	Практичне заняття	Згідно списку літератури	Отримання практичних навиків. 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Діагностика ґрунтів, методика їх агрохімічного картографування. Проектування робочих маршрутів. Визначення кількості розрізів на певній території. Проектування робочих маршрутів розміщення ґрунтових розрізів, виділення ґрунтових контурів з використанням топографічної</p>	Практичне заняття	Згідно списку літератури	Отримання практичних навиків. 4 год.	1-5	Згідно розкладу

основи.					
Техніка складання та оформлення ґрунтового матеріалів обстеження. Методика складання та оформлення плану ґрунтів із використанням матеріалів ґрунтового дослідження певної території господарства.	Практичне заняття	Згідно списку літератури	Отримання практичних навиків. 6 год.	1-5	Згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	20 балів студенти отримує під час проведення практичних заняттях; 30 балів за самостійну роботу; 50 балів студент отримує за складання іспиту.
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді. Кількість тестових завдань – 25. Після написання роботи проходить усний захист (за потреби).
Практичні заняття	Кожне заняття оцінюється в 5 балів, додаткові бали студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі іспиту.
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити індивідуальну роботу згідно обраної тематики.

7. Політика курсу

Політика курсу стосується відвідування, участі в роботі на заняттях, запізень, академічної доброчесності, плагіату, невиконаних завдань, пропущених занять, поведінки в аудиторії.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

За умови відсутності студента (-ки) на лабораторних заняттях, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 15.00 год. – 17.00 год.

У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

1. Веремєєнко С.І., Фурман В.М. Картографія ґрунтів: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013. 228 с.
2. Картографія ґрунтів: підручник [для студ. Агроном., еколог., інженер., спец. Вищих навч. закл. освіти III-IV рівнів акредитації] / (Тихоненко Д.Г., Дехтярьов В.В., Горін М.О., Веремєєнко С.І., Фурман В.М., Гавва Д.В.); за ред. Д.Г.Тихоненка; ред-укл. М.О.Горін. - (3-тє вид., допов. і перероб.). - Х.: Майдан, 2014. 394с.:іл.
3. Картографія ґрунтів / За ред. Д.Г. Тихоненка. – Харків, 2014.
4. Картографія ґрунтів. Колектив авторів. За ред. Д.Г. Тихоненка. – Харків. 2001. – 321 с.
5. Недвига М.В, Невлад В.І., Прокопчук І.В., Стасіневич О.Ю., Рассадіна І.Ю. Методичні вказівки з картографії ґрунтів. – Умань, 2019 р. 67 с.
6. Позняк С.П., Красєха Є.Н., Кіт М.Г. Картографування ґрунтового покриву. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 2003. 500 с.
7. Польчина С.М. Польові дослідження та картування ґрунтів. К.: «Кондор». 2000
8. Методичні вказівки до практичних занять з польового дослідження та картування ґрунтів. / Польчина С.М. – Чернівці: ЧДУ, 1992. – 47 с.

Викладач _____ **О.Ю.Турак**